

Costa, Jan. Horak, Peter Kozler, J. Murnik, M. Pakič, dr. Papež, dr. Poklukar, Fr. Ks. Sovan.

Včeraj se je zbral novi odbor in je izmed sebe izvolil: za predsednika dr. Jan. Bleiweisa, za podpredsednika dr. E. H. Costa in dr. J. Ahačiča, za tajnika J. Murnika in dr. Papeža, za blagajnika F. Ks. Sovana.

— (Poberki iz „Tagblatta“.) „Tagblatt“ je našo trditev, da bivšemu županu dr. Costi gré zasluga, da se bodo mestu pomnožili dohodki iz vžitnine, skušal ovreči; al spet je pokazal prav očitno, da ne vé, kaj piše, ali pa da nalašč stvar napak zavija. Naj ga podučimo, če mu še poduk more pod kožo. Prvi nagib o vžitninskih zadevah prišel je po interpelaciji dr. Orla v seji 14. oktobra 1864. leta. Na to interpelacijo je župan dr. Costa odgovoril v seji še le 28. julija 1865. leta, ker je bilo zeló težavno sledú iskati po mnogovrstnih aktih. Vsi odborniki so bili z županovim sporočilom zadovoljni; nobeden ni stavil nobenega družega predloga, in sporočilo je bilo sejnemu zapisniku priloženo. Le dr. Costa sam ni bil zadovoljen s tem, kar je dosihmal v aktih našel zarad vžitninskih zadev; iskal je dalje po pravnem izviru in pravni razmeri mestnega pobotka (averzuma) za vžitni davek. In po sreči mu je izteklo, da je po daljših preiskavah našel, da ima mesto pravico odpovedati se temu pobotku in pa zahtevati, da se mu prav toliko plača, kolikor mestna priklada znaša. Na to pravico opiraje se je dr. Costa stavil predloge, ki so bili v seji finančnega odseka 17. in mestnega zbora 27. oktobra 1866. leta enoglasno sprejeti, in ti so edini in pravi vzrok, da se je drugač zasuknila stvar in da se bojo mestu zdaj povikšali vžitninski dohodki. — Mestni akti tedaj pričujejo, da so „Novice“ pravo trdile, ko so rekle, da dr. Costi mora mesto hvaležno biti, da se mu pomnožijo dohodki. Kjer so zasluge tako očitne kakor so dr. Costove, ni treba, da bi jih „Novice“ povekševale; Ljubljana jih pozná. Ona pa pozná tudi zagrizenost „Tagblattovcev“ in vé, da vse zvijače njihove ne bodo jih ponižale. — Naša graja, da se ljudje vtikajo v postavodajne deželne stvari, o katerih nobenega pravega razumka nimajo, je kakor strela vdarila med prizadete, in „Tagblatt“ kriči, da mestjanom ne privoščimo besede. Vse je spet le zvijača. „Novice“ so imenovalé šolske može, ki so se udeleževali šolskega programa ali so ga odobrili. Tem nasproti so pa zavrnile govornike v „konst. društvu“, rekši, uni so naši eksperti, ne pa posamentirarji, urarji, mešetarji itd. Vemo sicer, da se „Tagbl.“ za svoje ljudi poteguje, ker jih je brž ko ne tudi za govornike v „konst. društvu“ najel; al ne vsak, kdor ima pravico govoriti, ima pravico zahtevati, da njegova beseda veljá. Kdor še v srednjih šolah bil ni, tak še ne vé, kaj so, in jim vendar ne bode hotel biti organizator? Ne sutor etc.! In zlasti taki mestjani, ki so iz tujih krajev v našo deželo prišli in še jezika našega ne razumejo, naj bi se ne vtikali v take zadeve, ki so „Lebensfragen“ za narod naš! To se ne pravi za deželo biti, ampak zoper njo. Gosp. Heiman je iz životopisa svojega naštel sicer marsikaj, kar nas celó malo zanimiva, pozabil je pa povedati, da 1848. leta se je udeleževal nabire kranjskega denarja za „nemško floto“ in da pozneje je v odpravi konkordata iskal zboljšanja valute! Z vsem tem si pa ni pridobil lastnosti, da bi še §. 19. ustavnih pravic nam pobijal! — Popolnoma po nepotrebnem se pa je ešofiral protestantski pastor g. Schak. Mi njegove šole nismo niti hvalile niti grajali. Al če „Tagblattovci“ celó to šolo na pomoč kličejo za svoje namene, smo mi kot zvesti kato-

ličani na isto stališče se vstopili, kakor so se protestantje na svoje, ko so lastno šolo za svoje otroke si napravili. Čemu so to storili? saj imamo v Ljubljani dosti šol. In še 100 gold. se jim iz mestnega denarja plačuje, da se slovenščina uči v protestantski šoli, kakor da bi naših šol ne bilo za to! Da mi nočemo, da katoliški otroci hodijo v protestantsko šolo, je ravno to, kar Vi gosp. pastor! nočete, da bi Vaši otroci hodili v katoliške šole. Čemu ste se tedaj tako vsopihali?!

— Dobroznani zdravnik za zobé gosp. dr. Tancer je prišel spet iz Gradca v Ljubljano, kjer ostane 14 dni. Bivališče njegovo je v gostilnici pri „Slonu“ št. 14.

— Vsem, ki so blagovolili 17. dne t. m. se udeležiti pogreba gosp. Matija Murnika, se v imenu svojem, svoje matere, svojih bratov in sester presrečno zahvaluje
Janez Murnik.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — V saboto se je po 4mesečnem prestanku začel spet državni zbor. Malo je manjkalo in ne bi se bil mogel začeti, kajti le malo poslancev došlo je v zbornico. Sploh bo zbor imel zdaj nekak drug obraz, kakor ga je imel poprej. Edinosti med ministri ni več tiste, kakor je izprva bila; ako se kaj tacega bere celó v vladinih časnikih, mora pač res tako biti. Tudi predsednika ministerstvo še zmiraj nima. Med tem pa so bili deželni zbori, in tū se je slišalo v mnogih zborih, da nikakor niso zadovoljni z vsem, kar je sklenila sedanja večina državnega zbora. Ako vladi prijazni „Fremdenbl.“ sam opominja vlado, naj se po odločnem enotnem programu sprijazni z narodnimi strankami, in jej kliče: „le nikar tukaj košček, tam spet košček, — danes tako, jutri drugač, — Pragi kaj družega in Ljubljani spet kaj družega, Levovu to, Brni to!“ — tedaj je vendar že misel, da Avstrija more se le močna zdržati po zadovoljnosti vseh narodov, prešnila više državne kroge. — Sliši se, da Poljaki stopijo s svojimi zahtevami pred državni zbor še le tadaj, ko bode v državnem zboru nova rekrutna postava izgotovljena. — Važnejši predlogi, ki jih je ministerstvo v prvi seji izročilo zbornici poslancev, so ti-le: sporočilo o tem, zakaj je vlada Prago in okolico njeno v izjemni stan djala, — splošna postava o izjemnem ali obsednem stanu, in pa postava, kako naj se skuša, da se zakonski ljudje, ki se hočejo ločiti, zopet sprijaznijo.

Česko. — V Pragi in na deželi se poslednje dni ni kakošen poseben upor pokazal; vendar general Koller žuga, da bode brez milosti postopal, ako bode kje kaj nepokoja.

Telegram „Novicam“ iz Gorice

19. oktobra.

V Šempaski tabor se je včeraj zbralo do 10.000 Slovencev; zastav je bilo 25, pevcev 50. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Predsednik dr. Lavrič; govorniki: dr. Tonkli, dr. Vošnjak, Nabergoj, dr. Lavrič, Dolenc, Živec, Klavzar, Doljak. Navdušenost velika in sosebno za Slovenijo velika. Prerokovanega spora z Lahi nič; naredbe varnosti preočitne, sitne.

Kursi na Dunaji 20. oktobra.

5% metaliki 57 fl. 30 kr. Ažijo srebra 113 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 62 fl. 20 kr. Cekini 5 fl. 51 kr.